

Bolagsstyrningsrapport

2018

Innehåll

1. Avvikelser från rekommendationerna i Finsk kod för bolagsstyrning	3	6. Övrig ledning	6
2. Bolagsstämman.....	3	7. Intern kontroll och riskhantering.....	7
3. Förvaltningsrådet	3	8. Beskrivning av den interna kontrollens och riskhanteringssystemens huvuddrag i anslutning till den ekonomiska rapporteringsprocessen	7
3.1. Valutskottet.....	5	9. Revisor.....	8
4. Styrelsen	5		
4.1. Revisionsutskottet.....	6		
4.2. Utnämnings- och ersättningsutskottet.....	6		
5. Verkställande direktör	6		

Utöver styrelsens verksamhetsberättelse och bokslutet publicerar vi även en separat årsberättelse och ansvarsrapport www.elo.fi.

Bolagsstyrningsrapport

Innehåll

1. Avvikelse från rekommendationerna i Finsk kod för bolagsstyrning
2. Bolagsstämman
3. Förvaltningsrådet
  - 3.1. Valutskottet
4. Styrelsen
  - 4.1. Revisionsutskottet
  - 4.2. Utnämnings- och ersättningsutskottet
5. Verkställande direktör
6. Övrig ledning
7. Intern kontroll och riskhantering
8. Beskrivning av den interna kontrollens och riskhanteringssystemens huvuddrag i anslutning till den ekonomiska rapporteringsprocessen
9. Revisor

Elos bolagsstyrningsrapport för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2018 grundar sig på Finsk kod för bolagsstyrning 2015 och publiceras skilt från verksamhetsberättelsen. Elo iakttar koden för bolagsstyrning till de delar som den är tillämplig på arbetspensionsbolaget. För avvikelserna från rekommendationerna i koden för bolagsstyrning redogörs i början av rapporten. Finsk kod för bolagsstyrning kan läsas på Värdepappersmarknadsförningens webbplats www.cgfinland.fi.

1. Avvikelse från rekommendationerna i Finsk kod för bolagsstyrning

Rekommendation 5 – val av styrelse: Enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag väljs styrelsen av förvaltningsrådet genom iakttagande av det valförfarande som anges i lagen och bolagsordningen.

Rekommendation 6 – styrelsens mandatperiod: Mandatperioden för ledamöterna i Elos styrelse är enligt bolagsordningen tre år.

Rekommendationerna 10, 16, 17 och 18 – styrelseledamöternas och utskottsmedlemmarnas oberoende: Antalet oberoende ledamöter i styrelsen och dess utskott samt bedömningen av deras oberoende grundar sig på lagstiftningen (lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag). Styrelsens sammansättning och ledamöternas behörighetsvillkor regleras i lag. Elos styrelse kan bestå av personer som hör till den verkställande ledningen eller förvaltningen i Elos mest betydande kundföretag. Detta beror på Elos ömsesidiga bolagsform. Verkställande direktören kan inte höra till styrelsen.

Rekommendation 22 – beslutsfattande om ersättning: Enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag beslutar förvaltningsrådet om ersättningen till styrelseledamöterna.

Rekommendation 28 – transaktioner med närstående: Elo följer bestämmelserna om transaktioner med personer som hör

till arbetspensionsbolagets närmaste krets enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Utifrån Elos insiderregler ska betydande transaktioner där den ena parten är en aktör, i vilken en person som tillhör Elos ledning har bestämmande inflytande eller bestämmanderätt eller en ledande post, överföras till styrelsen för beslutsfattande.

2. Bolagsstämman

I Elo utövas högsta beslutanderätt av delägarna på bolagsstämman. På bolagsstämman innehas rösträtten av försäkringstagarna. Rösträtt har också den representant som valts av de försäkrade som omfattas av varje enskild grundförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare i bolaget.

Bolagsstämman fattar beslut om antalet förvaltningsrådsledamöter och revisorer, väljer ledamöter till förvaltningsrådet och revisorer samt fattar beslut om fastställandet av bokslutet och disponeringen av den vinst som balansräkningen utvisar. Bolagsstämman fattar beslut om beviljande av ansvarsfrihet till ledamöterna i styrelsen och förvaltningsrådet samt till verkställande direktören. Därtill beslutar bolagsstämman om arvoden till förvaltningsrådsledamöter och revisorer samt om andra ärenden som anges i möteskallelsen.

Elos ordinarie bolagsstämma hölls den 23 april 2018.

3. Förvaltningsrådet

Enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ska ett arbetspensionsförsäkringsbolag ha ett förvaltningsråd.

Förvaltningsrådet har till uppgift att övervaka bolagets förvaltning som handhas av styrelsen och verkställande direktören. Förvaltningsrådet beslutar om antalet ledamöter i styrelsen och väljer styrelseledamöter och suppleanter samt medlemmarna i valutskottet. Förvaltningsrådet beslutar också om styrelsens och valutskottets arvoden. Förvaltningsrådet kan inte ges andra uppgifter än de som nämns i lagen. För förvaltningsrådets sammansättning, uppgifter och mötespraxis redogörs i förvaltningsrådets arbetsordning.

Elos förvaltningsråd har 44 ledamöter, vilka väljs på den ordinarie bolagsstämman. Ledamöterna väljs för tre år. En tredjedel av ledamöterna står i tur att avgå varje år. Hälften av ledamöterna i förvaltningsrådet väljs bland kandidater som utses av arbetsgivarcentralorganisationerna och löntagargencentralorganisationerna. Antalet valda ledamöter bland de personer som föreslagits av arbetsgivarna respektive löntagarna ska vara lika många.

Förvaltningsrådet väljer varje år bland sig en ordförande och vice ordförande, av vilka den ena väljs på förslag av de ledamöter som representerar de försäkrade.

Elos förvaltningsråd sammanträdde två gånger år 2018, den 20 mars och den 20 november. Förvaltningsrådsledamöterna deltog i genomsnitt till 87 procent i sammanträdena. För ledamöternas deltagande i förvaltningsrådets och valutskottets sammanträden samt för utbetalade arvoden redogörs i Elos ersättningsförklaring på www.elo.fi – Om Elo – Administration och ledning (på finska).

Till Elos närmaste krets hör förvaltningsrådsledamöterna och deras äkta hälfter, omyndiga personer som de är intressebevakare för samt företag som de har bestämmande inflytande i. Transaktioner med personer som hör till bolagets närmaste krets behandlas i enlighet med bolagets insiderregler. Beslut om betydande transaktioner med Elos ledning och ledningens närmaste krets fattas alltid av Elos styrelse. Eventuella transaktioner med den närmaste kretsen rapporteras på Elos webbplats.

Elos förvaltningsråd fr.o.m. den 23 april 2018

Ordförande

Klaus Saarikallio,

f.1955, styrelseledamot, Normek Oy, står i tur att avgå 2019

Vice ordförande

Håkan Nystrand,

f.1955, ordförande, METO – Skogsbranschens Experter rf, står i tur att avgå 2019

Ilkka Brotherus,

f.1951, verkställande direktör, Sinituote Oy, står i tur att avgå 2021

Ledamöter

Vesa Aallosvirta,

f. 1961, organisationschef, Industriförbundet rf, står i tur att avgå 2020

Antti Hakala,

f. 1967, direktör, Fackförbundet Pro rf, står i tur att avgå 2021

Maria Hanho,

f. 1982, verkställande direktör, Vaissi Oy, står i tur att avgå 2020

Nanna Hietala,

f. 1973, styrelsens ordförande, MSK Group Oy, står i tur att avgå 2020

Maija Hjelt,

f. 1970, ekonomidirektör, Veikkaus Oy, står i tur att avgå 2021

Sauli Huikuri,

f. 1958, verkställande direktör, Joutsen Media Oy, står i tur att avgå 2021

Tero Jussila,

f. 1958, ekonomidirektör, Maintpartner Group Oy, står i tur att avgå 2020

Esko Jääskeläinen,

f. 1956, verkställande direktör, Suur-Seudun Osuuskauppa, står i tur att avgå 2019

Pekka Kampman,

f. 1962, byggchef, Y-stiftelsen, står i tur att avgå 2020

Olavi Kaukonen,

f. 1956, verkställande direktör, A-klinikksäätiö, står i tur att avgå 2020

Jaakko Kiiski,

f. 1956, verksamhetsledare, Privatsektorns Chefer och Specialister YTY rf, står i tur att avgå 2019

Kalle Kujanpää,

f. 1969, ekonomidirektör, Finn-Power Oy, står i tur att avgå 2021

Veli-Matti Kunttonen,

f. 1965, ordförande, Finlands Livsmedelsarbetareförbund SEL rf, står i tur att avgå 2021

Ville Laine,

f. 1970, verkställande direktör, Lojer Oy, står i tur att avgå 2019

Lasse Laurikainen,

f. 1970, vice ordförande, Ingenjörsförbundet IL rf, står i tur att avgå 2021

Mikko Leppälä,

f. 1963, Vice President, Nipromec Group, står i tur att avgå 2020

Pekka Metsi,

f. 1961, verkställande direktör, Granlund Oy, står i tur att avgå 2019

Harri Miettinen,

f. 1962, verkställande direktör, Kymen Seudun Osuuskauppa, står i tur att avgå 2019

Timo Mäki-Ullakko,

f. 1963, verkställande direktör, Pirkanmaan Osuuskauppa, står i tur att avgå 2021

Esa Neuvonen,

f. 1967, direktör, YIT Oyj, står i tur att avgå 2021

Mikael Pentikäinen,

f. 1964, verkställande direktör, Företagarna i Finland, står i tur att avgå 2020

Terhi Penttilä,

f. 1972, verkställande direktör, Länsilinjat Oy, står i tur att avgå 2020

Heikki Pesu,

f. 1967, verkställande direktör, Are Oy, står i tur att avgå 2019

Marko Piirainen,

f. 1975, ordförande, Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund AKT rf, står i tur att avgå 2020

Katariina Poskiparta,

f. 1961, verkställande direktör, Studenternas hälsovårdsstiftelse, står i tur att avgå 2019

Antti Rantalainen,

f. 1969, koncernchef, Rantalainen-Yhtiöt Oy, står i tur att avgå 2021

Merja Rinne,

f. 1963, chef för regionverksamheten, Industrifacket rf, står i tur att avgå 2019

Ansu Saarela,

f. 1978, ekonomidirektör, Bauhaus & Co Ky, står i tur att avgå 2019

Antti Sahi,

f. 1956, verksamhetsledare, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, står i tur att avgå 2019

Paula Salastie,

f. 1978, koncernchef, Teknos Group Oy, står i tur att avgå 2019

Kimmo Simberg,

f. 1959, verkställande direktör, Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa, står i tur att avgå 2020

Tommi Sova,

f. 1975, verkställande direktör, Intrum Justitia Oy, står i tur att avgå 2020

Jukka Tikka,

f. 1953, styrelsens ordförande, Länsi-Savo Oy, står i tur att avgå 2021

Mika Varjonen,

f. 1974, verksamhetsledare, Tradenomförbundet TRAL rf, står i tur att avgå 2020

Pentti Virtanen,

f. 1964, verkställande direktör, FSP Finnish Steel Painting Oy, står i tur att avgå 2021

Tapio Volanen,

f. 1961, Senior Vice President, Business Engineering, CGI Northern Europe, står i tur att avgå 2019

Olli Vormisto,

f. 1967, verkställande direktör, Osuuskauppa Hämeenmaa, står i tur att avgå 2020

Janne Ylinen,

f. 1975, verkställande direktör Kokkolan Halpa-Halli Oy, står i tur att avgå 2019

Jaana Ylitalo

f. 1969, intressebevakningsdirektör, Servicefacket PAM rf, står i tur att avgå 2021

Satu Yrjänen,

f. 1967, verkställande direktör, Kantar TNS Oy, står i tur att avgå 2021

3.1. Valutskottet

Elo har ett av förvaltningsrådet valt valutskott som har i uppgift att bereda förslag till val av ledamöter i förvaltningsrådet och styrelsen och till deras arvoden.

I valutskottet väljs antingen ordföranden eller vice ordföranden på förslag av de förvaltningsrådsledamöter som representerar de försäkrade.

Till valutskottet, som består av sex medlemmar, hörde år 2018 på förslag av försäkringstagarna från Elos förvaltningsråd Ilkka Brotherus, Klaus Saarikallio och Harri Miettinen. Som medlemmar i valutskottet på förslag av de försäkrade hörde från Elos förvaltningsråd Håkan Nystrand, Mika Varjonen och Jaana Ylitalo. Klaus Saarikallio var ordförande för förvaltningsrådet och Håkan Nystrand vice ordförande.

Valutskottets sammanträdde två gånger år 2018, den 6 februari och den 10 oktober. Medlemmarna i valutskottet deltog i genomsnitt till 94 procent i sammanträdena.

4. Styrelse

Elos styrelse har i uppgift att ombesörja att bolagets administration och verksamhet

är ändamålsenligt organiserade och att se till att tillsynen över bokföring och medelsförvaltning är organiserad på behörigt sätt. Enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ska styrelsen tillsammans med verkställande direktören leda bolaget med yrkesskicklighet, enligt sunda och försiktiga affärsprinciper samt enligt principerna för en tillförlitlig förvaltning.

De uppgifter som ankommer på Elos styrelse uppräknas i styrelsens arbetsordning och i bolagsordningen. Elos styrelse bland annat

- utnämner och avskedar verkställande direktören, vice verkställande direktören, medlemmarna i bolagets ledningsgrupp, medlemmarna i ledningsgruppen för placeringsverksamheten, den interna revisionsnämnden samt bolagets medicinska direktör och beslutar om deras anställningsvillkor och arvoden
- beslutar om riktlinjerna för bolagets organisation
- godkänner bolagets strategi och budget samt övervakar genomförandet av dem
- godkänner bolagets personalstrategi och ersättningspolicy samt principerna för personalens resultatbonussystem samt bedömer och övervakar utfallet av dem
- godkänner placeringsplanen och övervakar genomförandet av den
- godkänner riskhanteringspolicyn och -planen och övervakar genomförandet av dem
- godkänner den interna revisionens revisionsplan varje år
- bedömer bolagets interna kontroll varje år
- godkänner bokslutet
- beslutar om sammankallande av bolagsstämma

- fastställer de skriftliga handlingsprinciper som förutsätts i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

Elos styrelse består av representanter för arbetsmarknadsparterna, kunderna och intressegrupperna. Styrelsen bestod år 2018 av tolv ordinarie ledamöter och fyra suppleanter. Förvaltningsrådet väljer styrelseledamöterna och suppleanterna för en mandatperiod på tre kalenderår. Av styrelseledamöterna har hälften föreslagits av arbetsgivarcentralorganisationerna och löntagarcentralorganisationerna. Antalet valda ledamöter bland de personer som föreslagits av arbetsgivarna respektive löntagarna ska vara lika många. I valet av styrelseledamöter beaktas utöver gällande normer även styrelsens mångfald. Genom styrelsemångfald eftersträvas möjligheten till ett effektivt styrelsearbete och att stöda uppnåendet av Elos strategiska mål. Då styrelsen som helhet och varje ledamot med hjälp av sin kompetens, erfarenhet och utmärkande egenskaper kan utmana och stöda den verkställande ledningen proaktivt, förverkligas styrelsens mångfald i eftersträvad form.

Viktiga mångfaldsfaktorer för Elo är att ledamöterna har erfarenhet och personliga egenskaper som kompletterar varandra och att såväl den geografiska fördelningen som ålders- och könsfördelningen är jämlik.

Ett av målen med Elos mångfaldspolitik är att upprätthålla en balanserad fördelning mellan män och kvinnor i Elos styrelse. För att uppnå målet strävar valutskottet efter att i val- och bedömningsprocesserna hitta nya ledamöter av bägge könen. Måluppfyllelsen bedöms och följs upp på valutskottets möten. Utifrån valutskottets förslag år 2018

uppgår minoritetskönets andel, dvs. andelen kvinnor i styrelsens sammansättning år 2019, till 31,25 procent.

Styrelsen väljer ordförande och vice ordförande bland sig för ett kalenderår åt gången, och av dem väljs den ena på förslag av de försäkrades representanter. Styrelsens ordförande och bägge vice ordförande bildar tillsammans styrelsens presidium.

Styrelsen biträds i sitt arbete av revisionsutskottet samt av utnämnings- och ersättningsutskottet.

Elos styrelse sammanträdde tio gånger år 2018. Styrelseledamöterna deltog i genomsnitt till 84 procent i sammanträdena. För ledamöternas deltagande i styrelsens och utskottens sammanträden samt för utbetalade arvoden redogörs i Elos ersättningsförklaring på www.elo.fi – Om Elo – Administration och ledning (på finska).

Till Elos närmaste krets hör styrelseledamöter och deras äkta hälfter, omyndiga personer som de är intressebevakare för samt företag som de har bestämmande inflytande i. Transaktioner med personer som hör till bolagets närmaste krets behandlas i enlighet med bolagets insiderregler. Beslut om betydande transaktioner med Elos ledning och ledningens närmaste krets fattas alltid av Elos styrelse. Eventuella transaktioner med den närmaste kretsen rapporteras på Elos webbplats.

Elos styrelse 2018

Ordförande

Eeva-Liisa Inkeroinen,

f. 1963, jur. kand., vice verkställande direktör, Teknologiindustrin rf

Vice ordförande

Antti Aho,

f. 1969, ekon. mag., verkställande direktör, Aava Terveyspalvelut Oy

Ann Selin,

f. 1960, eMBA, ordförande, Servicefacket PAM rf

Ordinarie ledamöter

Jari Karlson,

f. 1961, ekon. mag., ekonomi- och förvaltningsdirektör, Orion Abp

Antti Kuljukka,

f. 1961, pol. mag. eMBA, koncernchef, Fenniakoncernen

Janne Makkula,

f. 1977, jur. kand., vicehäradshövding, arbetsmarknadsdirektör, Företagarna i Finland rf

Jorma Malinen,

f. 1959, automationsplanerare, ordförande, Fackförbundet Pro rf

Marjo Matikainen-Kallström,

f. 1965, diplomingenjör, eMBA, ordförande, Teknikens Akademikerförbund TEK rf

Erkki Moisander,

f. 1953, ekonom, chefdirektör, LokalTapiola-gruppen

Olavi Nieminen,

f. 1952, optiker, utbildad i hållbar tillväxt, styrelseordförande, Piiluset by Finnsusp Oy

Susa Nikula,

f. 1970, ped. mag., HR-direktör, Centrallaget för Handelslagen i Finland SOK

Niklas Sonkin,

f. 1967, DI, President och CEO, Accountor Holding Oy

Suppleanter

Jouko Liimatainen,

f. 1954, ekon. mag. och fil. stud., vice verkställande direktör, Scandic Hotels Oy

Sinikka Näätäsaari,

f. 1961, mag. i samhällsvetenskaper, direktör, FFC rf

Penna Urrila,

f. 1976, pol. mag., ledande nationalekonom, Finlands Näringsliv EK

Daniela Yrjö-Koskinen,

f. 1971, ekon. mag., verkställande direktör, Novita Oy

4.1. Revisionsutskottet

Revisionsutskottet har i uppgift att följa upp att bolagets ekonomiska rapportering, interna kontroll och riskhantering är tillräcklig och ändamålsenlig och att följa den interna revisionens verksamhet. Utskottet följer också revisionen och bedömer revisionernas oberoende samt bereder förslag till valet av revisorer.

Styrelsen väljer medlemmarna i utskottet bland sig för ett år åt gången och fastställer arbetsordningen. Av medlemmarna i utskottet ska en representera löntagarcentralorganisationerna, en ska representera arbetsgivarcentralorganisationerna och en vara en annan styrelseledamot.

År 2018 hörde Jari Karlson (ordförande), Marjo Matikainen-Kallström och Niklas Sonkin till Elos revisionsutskott. Revisionsutskottet sammanträdde fem gånger och deltagarprocenten var i genomsnitt 93 procent.

4.2. Utnämnings- och ersättningsutskottet

Utnämnings- och ersättningsutskottet har i uppgift att biträda styrelsen genom att bereda och utveckla ärenden som ansluter sig till bolagets löne- och ersättningssystem samt till utnämnings- och ersättningsärenden för högsta ledningen.

Presidiet för Elos styrelse bildar utnämnings- och ersättningsutskottet. Till utnämnings- och ersättningsutskottet år 2018 hörde Eeva-Liisa Inkeroinen (ordförande), Ann Selin och Antti Aho. Utnämnings- och ersättningsutskottet sammanträdde nio gånger och deltagarprocenten var i genomsnitt 85 procent.

5. Verkställande direktör

Elos verkställande direktör är ekon. mag. Satu Huber (f. 1958). Hon inledde sitt arbete som verkställande direktör den 1 juni 2015.

Verkställande direktören leder bolagets löpande administration i enlighet med styrelsens anvisningar och föreskrifter. Bolagets verkställande direktör utses av styrelsen.

Verkställande direktören leder bolaget med yrkesskicklighet, enligt sunda och försiktiga affärsprinciper samt enligt principerna för en tillförlitlig förvaltning. Verkställande direktören ansvarar för att bolagets bokföring är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt.

6. Övrig ledning

Ledningsgruppen, som består av de direktörer som styrelsen utser, stöder verkställande direktören i bolagets operativa verksamhet och i planeringen av verksamheten. Ledningsgruppen deltar bland annat i

beredningen av ärenden som ansluter sig till bolagets strategi, budgetering och organisation för styrelsen.

Ledningsgruppens sammansättning och ansvarsområden

Mika Ahonen,

f. 1967, jur. kand., direktör, juridiska ärenden, kommunikation och påverkan, compliance

Matti Carpén,

f. 1960, DI, diplomingenjör, direktör, kundrelationer och kundkanaler, ICT

Hanna Hiidenpalo,

f. 1966, ekon. mag., direktör, placeringar

Satu Huber,

f. 1958, ekon. mag., verkställande direktör

Mikko Karpoja,

f. 1962, pol. mag. SGF, direktör, aktuariefunktionen, ansvarig försäkringsmatematiker

Erja Ketko,

f. 1967, ekon. mag., forstmästare, direktör, oberoende riskövervakning och business control

Sarianne Kirvesmäki,

f. 1966, NaK, MBA, direktör, ekonomi och övervakning av placeringsrisker

Hilkka Malinen,

f. 1963, ped. mag., direktör, HR-tjänster

Jonna Ryhänen,

f. 1975, pol. mag., direktör, värdepappersplaceringar

Jouni Seppänen,

f. 1969, mag. i samhällsvetenskaper, direktör, pensioner och försäkringar

Timo Stenius,

f. 1956, DI, direktör, onoterade placeringar

Elo har dessutom ledningsgrupper för kundverksamhet, placeringsverksamhet och bolagsstyrning, i vilka beslut fattas med verkställande direktörens fullmakter.

Ledningsgruppen för kundverksamhet biträder verkställande direktören i ledningen av kundaffärsverksamheten och ansvarar för styrning, övervakning och utveckling av kundaffärsverksamheten. Ledningsgruppen för placeringsverksamhet behandlar de ärenden som enligt placeringsplanen ankommer på verkställande direktören att besluta om. Ledningsgruppen för bolagsstyrning stöder verkställande direktören i beredningen av de ärenden som överlämnas till styrelsen för behandling. Till verksamhetsområdet för ledningsgruppen för bolagsstyrning hör att se till en god bolagsstyrning som inkluderar bolagets ledningssystem och interna kontroll.

Ledningsgruppen för kundverksamheten utgörs av Satu Huber (ordf.), Mika Ahonen, Matti Carpén, Mikko Karpoja, Erja Ketko, Hilikka Malinen och Jouni Seppänen. Till ledningsgruppen för placeringsverksamheten hör Satu Huber (ordf.), Hanna Hiidenpalo, Erja Ketko, Sarianne Kirvesmäki, Jonna Ryhänen och Timo Stenius. Medlemmarna i ledningsgruppen för bolagsstyrning är Satu Huber (ordf.), Mika Ahonen, Erja Ketko och Sarianne Kirvesmäki. Direktören för intern revision Anne Nurminen har rätt att närvara på alla ledningsgruppsmöten.

Styrelsen fattar beslut om ersättning till verkställande direktören och medlemmarna i ledningsgrupperna. För detta redogörs i Elos ersättningsförklaring.

Till Elos närmaste krets hör styrelseledamöter och deras äkta hälfter, omyndiga personer som de är intressebevakare för samt företag som de har bestämmande

inflytande i. Transaktioner med personer som hör till bolagets närmaste krets behandlas i enlighet med bolagets insiderregler. Beslut om betydande transaktioner med Elos ledning och ledningens närmaste krets fattas alltid av Elos styrelse. Eventuella transaktioner med den närmaste kretsen rapporteras på Elos webbplats.

7. Intern kontroll och riskhantering

Styrelsen har totalansvar för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen samt för utvärderingen av den interna kontrollen varje år. Styrelsen utvärderar regelbundet bolagsstyrningen, de skriftliga handlingsprinciperna (inkl. riktlinjerna för intern kontroll och riskhantering) och kontinuitetsplanen. Styrelsen godkänner riktlinjerna för intern kontroll samt de allmänna riktlinjerna, ansvarsfördelningen och de viktigaste principerna (riskhanteringspolicyn) för riskhantering och riskhanteringsplanen i anslutning till bolagsstyrningen varje år samt följer upp hur de föreslagna styråtgärderna framskrider. Styrelsen biträds av revisionsutskottet.

Verkställande direktören ansvarar gentemot styrelsen för ordnandet av intern kontroll och riskhantering samt för beredningen av innehållet i riskhanteringsplanen, som innehåller bolagets viktigaste risker och som ska godkännas av styrelsen, samt för uppföljningen av riskhanteringen. Verkställande direktören biträds i dessa uppgifter av en oberoende kontrollfunktion, som utgörs av oberoende riskkontroll och business control, ekonomi och övervakning av placeringsrisker, aktuariefunktionen och compliance.

Direktörerna för affärsfunktionerna och stödenheterna ansvarar för den interna kontrollen, för genomförandet av riskhanteringsåtgärderna och för att bolagets riskhanteringsprinciper och förfaranden efterföljs inom sina respektive ansvarsområden. Affärsfunktionerna deltar i upprättandet av bolagets riskhanteringsplan och kontinuitetsplanering.

Som en del av Elos interna kontroll fungerar en compliance-funktion, vars uppgift är att säkerställa att bolaget följer myndigheternas bestämmelser samt allmän bästa praxis inom intern kontroll. Compliance-funktionen utgör också en del av Elos riskhantering, inom vilken målet är att stöda affärsverksamheten speciellt i hanteringen av juridiska risker och compliance-risker samt att övervaka och rapportera om dem till revisionsutskottet och ledningen. Utöver att övervaka efterlevnaden av bestämmelser ansvarar Elos compliance officer även för bl.a. ärenden som gäller Elos insiders och närmaste krets samt för att förebygga intressekonflikter. Compliance officer är heltidsanställd.

Inom Elo iakttas insiderreglerna enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, vilka syftar till att främja placeringsverksamhetens offentliga tillförlitlighet och att säkerställa att personalen är förtrogen med insiderreglerna och inte bryter dem ens oavsiktligt. Elos compliance officer ansvarar för att upprätthålla insiderregistret och har även ansvar för utbildning och rådgivning i insiderärenden samt för att övervaka transaktioner med bolagets inre krets.

Elos styrelse har godkänt insiderreglerna och offentliga uppgifter om Elos insiders finns tillgängliga i Euroclears NetSire-system.

Elos interna revision har i uppgift att bedöma förvaltnings-, riskhanterings- och övervakningsprocessernas tillräcklighet och effektivitet, att meddela rekommendationer och konsultera om hur processerna bör utvecklas. Den interna revisionen tillsätts av styrelsen och är oberoende av den övriga organisationen. Den rapporterar till revisionsutskottet och styrelsen, som fastställer den interna revisionens förhållningsregler och årsplan. Direktören för den interna revisionen hör organisatoriskt under verkställande direktören.

Den interna revisionens verksamhet styrs av kraven på intern revision i lagar och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar samt av Interna revisorers internationella anvisningar.

8. Beskrivning av huvuddragen i den interna kontrollen och riskhanteringssystemen i anslutning till den ekonomiska rapporteringsprocessen

Elos ekonomiska rapporter har upprättats i enlighet med bokföringslagen, aktiebolagslagen, försäkringsbolagslagen och lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag som reglerar bokföringen, bokslutet och rapporteringen i arbetspensionsbolag samt i enlighet med lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar, social- och hälsovårdsministeriets förordning om försäkringsföretags bokslut och koncernbokslut, bokföringsförordningen, de beräkningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer samt Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

I riskhanteringspolicyn och riskhanteringsplanen som ska godkännas av styrelsen fastställs de rapporter som styrelsen ska ta fram och dess ansvar. Ansvaret för den ekonomiska rapporteringen till styrelsen, ledningen, myndigheterna, portföljförvaltningen och för offentligheten ankommer på enheten för ekonomi och övervakningen av placeringsrisker oberoende av den rapporterade funktionen. För den oberoende rapporteringen av rörelsekostnader ansvarar enheten för oberoende riskkontroll och business control.

Styrelsen beslutar även om grunderna för användning av derivatkontrakt och för placeringarnas solvensklassificering. Enheten för ekonomi och övervakning av placeringsrisker upprättar en uppföljningsrapport för styrelsen om användningen av derivat och hur de inverkar på solvensgränsen samt om tillämpningen av grunderna för solvensklassificeringen.

Elo publicerar sitt officiella bokslut på sin webbplats. Efter det första halvåret publiceras en delårsrapport för årets första sex månader. Därtill publicerar Elo kortare delårsrapporter för det första och tredje kvartalet.

Enheten ekonomi och övervakning av placeringsrisker rapporterar till bolagets styrelse minst två gånger per månad om solvensnyckeltalen och stresstesten, uppkomsten och disponeringen av totalresultatet, placeringarnas riskkoncentrationer, placeringarna och avkastningen på dem till marknadsvärde och klassificerade enligt risk, placeringsverksamhetens mål och utfall samt om riskgränserna enligt placeringsplanen och efterlevnaden av dem. Den totala riskställningen och solvenstalen har därtill

rapporterats till styrelsen utifrån bolagets egna modeller.

Placeringsavkastningen och solvensställningen följs upp i enheten för ekonomi och övervakning av placeringsrisker varje dag och ledningen rapporteras flera gånger i veckan om solvensställningen enligt myndighetsbestämmelserna och bolagets egna modeller. Övriga viktiga nyckeltal om bolagets resultat rapporteras till ledningen varje vecka. Avkastning och risk per tillgångsslag uppdateras i rapporteringsverktyget automatiskt varje dag samt delas i form av rapporter till portföljförvaltningen och ledningsgruppen för placeringsverksamheten. Inom enheten för ekonomi och övervakning av placeringsrisker följer man därtill upp riskgränserna enligt placeringsplanen och efterlevnaden av dem.

Vid bedömningen av Elos totala riskställning och risktäckningskapacitet är de viktigaste nyckeltalen pensionstillgångarna i förhållande till ansvarsskulden (solvensnivå) och solvenskapitalet i förhållande till solvensgränsen i enlighet med bestämmelserna (solvensställning). Beräkningen av solvenskapitalet och solvensnyckeltalen beskrivs i principerna för upprättande av bokslut och i guiden för läsandet av nyckeltalen. Övriga betydande poster med tanke på den ekonomiska rapporteringen är avkastningskravet på ansvarsskulden, värderingen av placeringar och resultatet av placeringsverksamheten till verkligt värde.

Aktuariefunktionen och bolagets ansvariga försäkringsmatematiker säkerställer riktigheten av ansvarsskuld, försäkringsavgifter och utbetalda pensioner i systemen och bokslutet. Mitt under året bedöms ansvarsskulden i enheten för ekonomi och övervakning av placeringsrisker, och dess riktighet

säkerställs med arbetsanvisningar, avstämningsrutiner och genom ett nära samarbete med aktuariefunktionen och den ansvariga försäkringsmatematikern. Aktuariefunktionen bedömer försäkringsrörelsens resultat och förändringen i lönesumman i bokslutet och mitt under året. Lönesumman uppskattas utifrån Pensionsskyddscentralens prognoser, plock ur försäkringsbeståndet i Arek och utifrån aktuariefunktionens egna analyser. Uppskattningen av lönesumman inverkar på premieinkomsten inom ArPL-försäkringen och ansvarsskulden, men den har ingen nämnvärd inverkan på bolagets totalresultat. Försäkringsrörelsens resultat inverkar något på resultatet och solvensen. Den exakta ansvarsskulden räknas varje år efter att årsavräkningarna färdigställts.

Värdet på placeringarna i bokslutet fastställs på det sätt som anges i principerna för upprättandet av bokslutet. Beträffande onoterade aktier, kapitalfonder, fastighetsfonder och fastigheter säkerställer enheten för ekonomi och övervakning av placeringsrisker att marknadsvärdena är prissatta enligt avtalade principer och godkänner marknadsvärdena. För att säkerställa riktigheten av placeringssystemets marknadsvärden, kassaflöden och kreditklasser tillämpar enheten för ekonomi och övervakning av placeringsrisker en regelbunden avstämningsrutin. Fastställandet av marknadsvärdena sker med ett tidsmässigt dröjsmål, men dess inverkan har varit liten.

I bolagets affärsbokföring görs periodiseringar som hänför sig till räkenskapsperioden och uppgifterna i huvudbokföringen avstäms i delbokföringens system. Under räkenskapsåret görs avstämningsrapporter varje månad. De ekonomiska rapporternas

riktighet säkerställs med regelbundna avstämningsrutiner mellan olika källsystem och datalager, arbetsbeskrivningar, automatiserade processer, processbeskrivningar, en god yrkeskompetens samt genom ett nära samarbete och informationsutbyte mellan enheten för ekonomi och övervakningen av placeringsrisker och placeringsenheten.

Operativa risker som hänför sig till den ekonomiska rapporteringen, övervakningen av placeringsrisker, bokföringen och betalningsrörelsen kartläggs varje halvår på riskkartläggningsmöten som koordineras av enheten för oberoende riskövervakning och business control. De identifierade riskernas betydelse och sannolikhet utvärderas i fråga om varje enskild risk och för varje risk upprättas en riskhanteringsplan och realisering av dem följs upp. Risker som varit nära att realiseras eller som realiserats i rapporterings- och övervakningsprocessen samt i bokföringen och betalningstrafiken rapporteras som en avvikande compliance-risk eller operativ risk. Enheten för oberoende riskövervakning och business control koordinerar därtill varje år uppdateringarna i kontinuitetsplanen för enheten för ekonomi och övervakning av placeringsrisker.

9. Revisorer och arvoden

Elos ordinarie bolagsstämma 2018 valde CGR-sammanslutningen Ernst & Young till bolagets revisor. Som bolagets huvudansvariga revisor fungerar CGR Ulla Nykky.

Ulla Nykky har varit Elos huvudansvariga revisor sedan den 23 april 2014.

Elo betalade sin revisionssammanslutning 317 064 euro i arvode för revision och 47 428 euro för andra tjänster som inte anslöt sig till revisionen år 2018.

Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo

Besöksadress: Norrskensvägen 7, 02100 Esbo

Postadress: Arbetspensionsbolaget Elo, 00041 Elo

Telefon: 020 703 50 Fax: 020 703 5100

www.elo.f